



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quídq̄ue is fugere,
quid agere debeat, quàm exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 90637038

Discursus XII. De Sacrificio Missæ. Explicantur maxima bona, quæ in nos
per hoc Sacrificium redundant, dum facit, ut expungere pessimus es toto
nomina illa omnia, quibus nos Deus sibi ostrictos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51633)

DISCURSUS XII.

De Sanctissimo Missæ Sacrificio.

I. **N**il aliud contra Deum
malus Dæmon molitur
studiosius, quàm
ut adorandum Missæ
Sacrificium è Mundo

Dani. 12. tollat penitus. Et quamquam certum
11. Iren. lib. 5. advers. hæret. sit, hunc ejus conatum ad postre-
mum usque Mundi diem exitum non
fortituram; nunquam tamen ille,
quantum potest, conari desinit: iis
proinde locis, ubi plus efficere se posse
desperat, id facit, quod belli tempo-
re fieri assolet; ut, cum hosti majores
machinæ & tormenta eripi non pos-
sunt, impactis in nitrati pulveris
scutellam clavis reddantur inutiles.
An non omnium oculis patet, quod
inter nos Orthodoxos, quibus sacrifi-
cium ex toto nequit eripere, id sal-
tem obtinuerit, ut qui illud faciunt,
tam faciant luridè & negligenter, qui
verò audiunt, tam absque pietatis
sensu modestiâque auscultent, ut exi-
stimari possit, id apud multos omnino
assecutus, ut telum hoc, quo nullum
est ad expugnandam stygem poten-
tius, infixis velut clavis inutile sit red-
ditum? Utinam mihi contingat ho-
die vestris in animis unam excitare Fi-
deli sententulam circa Mysteria hæc
sublimissima, quæ à nobis Sacerdoti-
bus ad aram litantibus geruntur!
enimverò rem magnam vestro com-

modo præstitisse mihi viderer. Cona-
bor hoc efficere: & modicum illud,
quod vobis proponere & explicare
potero, modicum non erit, si illud
saltem intelligatis: nam de re tantâ
differere ut par est, nec Seraphini ali-
cujus lingua unquam potis erit. Velim
igitur exciteris vos ad sic auscultan-
dum, sicut rei gravitas postulat, dum
ego me accingo ad duo vobis demon-
stranda: quorum primum sunt ingenti-
a illa bona, quæ ex divino in nos
Sacrificio redundant: alterum est mo-
dus, bona hæc largè admodum & ab-
undanter consequendi. Ordiamur à
primo.

I.

II. Quid tandem spectavit amabi-
lissimus Servator noster JESUS incru-
entum hoc Sacrificium in Ecclesiâ in-
stituendo? Dicam quàm paucissimis.
Id spectavit, ne unquam deinceps
his in terris animæ nostræ ino-
pes essent: *In omnibus divites facti 1. Cor. 1. 2.*
estis in illo; ut Apostolus loquitur. *1. 2.*
Locupletati estis per Christum JESUM
omni genere divitiarum spiritualium,
sic ut omne nominum & debitorum
genus possitis expungere. Quadru-
plici autem, si rectè Angelicus do-
cuit, nominum genere Deo obstricti
tenemur, sic ut quodlibet eorum
infinitem sit: quibus proinde ex-
pungen-

X 2

pungendis quam nostra bona omnia non sufficiunt, tam habemus abunde, unde satisfaciamus, in infinito thesauro, quem ex divino sacrificio haurire licet. Honoranda imprimis nobis est Divina Majestas, deinde placanda, tertio gratia illi agenda pro acceptis, & denique ab ea petenda, quibus porro indigemus: hunc in debitis his enumerandis ordinem non absque ratione S. Doctor servavit: *Naximè enim*, inquit, *S. Th. 1. 2. obligatur homo DEO propter ejus Majestatem, secundo propter offensam commissam, tertio propter beneficia jam suscepta, quarto propter beneficia sperata.* Perpendamus sigillatim omnia hæc nomina, ut probe intelligamus inexhaustas opes fodinæ nobis ad illa delenda donatæ.

III. Debemus igitur ante omnia DEO obsequium, nec qualecunque, sed planè infinitum. Si enim honor debetur dignitati cuicunque; & major majorque debetur, quò magis ista crescit; difficile profectò non est, inde colligere, cum DEI Magnitudo & dignitas limites & fines omnino nullos habeat, honorem quoque illi deberi tantæ magnitudini respondentem, ipsum nimirum etiam fines ac limites nullos habentem: *Laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.* Tanòque id magis, quòd cum DEUS iste ac Dominus suâ naturâ mutationis omnis sit expertus, nihil etiam boni recipere in se de novo possit, sed illud tantum externum à rebus conditis bonum, quòd in eum redundat

Psi. 150.
2.

ex cognitione perfectiore supremæ ac divinæ Majestatis ejus, quâ res creatæ donentur, & ex illâ æstimatione, quam de illo se habere ipsæ profitentur. Atque hic observare licet extremam hominis egestatem. Ubi enim invenire erit obsequium, ejusque professionem, quæ tam magni DEI dignitati respondeat? Tam ille perfectus est, ut nullâ ratione æquum sit, nos vel in re tenuissimâ repugnare ejus voluñtati, etsi ageretur de servandis tali voluñtatis actu mortalibus omnibus ab atrocissimis Inferorum cruciati- bus, imò de iis liberandis, qui jam ad rogos illos destinati sunt: quodnam igitur uspiam erit donum æquale, quo nos agnoscere demonstremus excellentiam hanc infinitam? Fingite animo Regem totius aspectabilis Mundi Dominum: quo tributo ejus dignitatem adæquabimus? An non mare foret egenum? An non fodinæ omnes steriles? An non elementa omnia paria non essent suppeditandis, quæ ad tale tributum requirerentur? Judicate nunc ipsi, quid Tellus omnis habeat, quo pro dignitate honoretur Mundi totius Conditor, cui comparatus non homo tantum, sed omnis aspectabilis hic rerum apparatus, imò quæ existere possent *Mich. 6.* omnia, nihil sunt? *Quid dignum offeram Domino?* Attoniti dicere possumus eo, quo Michæas Propheta, sacro horrore perfusi. Abjiciam me? prono in terram vultu reverebor? *flectam genua? Curvabo genu*

genu DEO extello? Quid autem hoc
 tantum Monarchâ dignum? Offeram
 proinde illi munera splendidissima.
 Nunquid offeram ei holocausta?
 Sed hæc tantæ convenientiæ
 Majestati ubi tandem inveniam?
 Circumferte oculos per res conditas
 omnino omnes; nec est, nec esse
 potest in omni hoc numero ullum
 dignum DEO munus. Munus DEO
 dignum aliud esse nequit, quàm
 ipse DEUS; & ille, qui sedet in
 sublimi Magnitudinis suæ throno,
 descendat oportet, ut fiat Victimam
 in Altari, sicque id, quod offer-
 tur, ex toto respondeat excellentiæ
 Majestatis ejus infinitæ. Atque
 hoc est, quod in tremendo Missæ
 Sacrificio perficitur, quo DEUS eo
 honore, eo cultu afficitur, quem
 meretur, dum ab ipso ad eum DEO
 honore afficitur; à Christo inquam
 JESU, qui, demissione omnem in-
 telligendi vim superante, ponere
 se dignatur ut victimam in Sacerdotis
 manibus, paratus ad amittendum
 illud esse Sacramentale, verbis con-
 secratoris obtentum, & quidem ad
 amittendum eo fine, ut palàm pro-
 fitetur supremum DEI in res omnes
 conditas Jus, summamque, quâ
 ab ejus potentissimâ virtute depen-
 dent, indigentiam ac necessitatem.
 Sic, ut si, quod Monarcha quisque
 major est, ac dignior, hoc majori ob-
 sequiorum genere colitur, DEUS
 majori obsequio & laetentis cultus
 argumento coli non possit, quàm
 illo, quod in Altaris Sacrificio ipsi

defertur, in quo DEUS ipse Sanctis-
 simam adorat Trinitatem omni illâ
 possibili ratione, quâ adorari potest,
 ejusque in conspectu ita se demittit, ut
 modica panis tenuis subtilisque portio,
 quam hostiam dicimus, esse videatur.
 Affirmant Sacræ Literæ, quod si *Mag-
 na potentia DEI solius, & ab humili-
 bus honoratur.* *Eccli. 3.*
 Quantumcunque ta-
 men seres aliqua creata abiciat, nul-
 la est hæc ejus abjectio, si divinæ ma-
 gnitudini comparatur. Ille reverâ
 cultus, ille honor magnus est, quan-
 do coram Majestate illâ Omnipotens
 se prosternit, sic ut omnis honor, om-
 nis cultus, quem res quæcunque,
 quæ DEUS non sit, exhibet, illi
 honori cultuque collata minus aspe-
 ctabilis sit, quàm aspectabiles sint
 Stellæ reliquæ, cum solis in conspectu
 se sistunt.

IV. Animam quandam ardentis-
 simo DEO amore accensam ajunt mil-
 le argumentis ac desideris conatam
 esse vim amoris sui prode. Dice-
 bat, exempli gratiâ; O si mille lin-
 guis essem prædita, quibus extollerem
 perfectiones illas, quibus tu, ô
 DEUS meus, præfulges! O si cor
 meum mille myriades cordium adæ-
 quaret virtute ac potentiâ amandi
 te, DEUS meus! Utinam subditæ
 mihi essent, meoque parerent
 arbitrio res conditæ omnes; ut
 omnes ac singulas tuis substernere
 pedibus possem! erigerem me eò
 usque, ut sola plus te venera-
 rer, quàm te venerentur Beati
 omnes

omnes Cælitæ, cunctique Beatorum ordines Spirituum! His, aliisque ejusce generis sanctis desideriis æstuabat felix illa Anima, quæ, quo intus flagrabant vehementius, tanto etiam luculentius foris se prodebant, haud aliter ac montes illi solent, qui ignes vomunt: cum autem die quâdam præquam aliâs majora sancti incendii signa proderet, hæc sibi respondentem DEUM audire meruit: Filia, æquo animo esto; unum siquidem solum Missæ sacrificium omnem mihi honorem cultumque exhibet, quemcunque mihi optas; imò absque comparatione plus mihi exhibet, quam tu quoquo modo voris tuis assequi possis. Æstimate hinc, Dilectissimi, quæ quantaque res sit Missæ Sacrificium, dum plus ex eo gloriæ in DEUM redundat, quam ex omnium, quotquot sunt, felicissimi beatitatis Regni incolarum cultu & amore. Sic ut si Triumphans Ecclesia ad exhibendum quàm maximum sanctissimæ Triadi cultum, splendidissimam adornaret legationem, cujus caput esset Virgo sanctissima, comitata omni Beatorum Cælitum numerosissimo choro, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum; quin comitata Geniis cælestibus planè omnibus, Angelis, Archangelis, Principatibus, Potestatibus, Cherubinis, Seraphinis; parte autem alterâ Ecclesia Militans Sacerdotem mitteret postremum omnium ad unum sacrificium offerendum; unum hoc ac solum sacrificium majus DEO honoris

tributum penderet, quàm esset omnis ille honor à Matre Virgine, & innumerabili illo, quem audistis, Cælitum exercitu exhibitus; tantoque esset majus, quò major est Christus JESUS, DEUS vivus verusque, rerum conditarum omnium cumulo, infinitis intervallis ab eo remoto. Amplius aliquid majusque dici potest ad explicandas opes illas maximas, quibus nos Christus in Missæ Sacrificio locupletavit? *In omnibus divites facti estis in illo.*

V. Nondum tamen torum dictum est. Magnus siquidem ille Deus, pro eo, quòd eum debito cultu veneraremur, contemptus à nobis est, & injuriis affectus, audaciâ, quâ major alia esse non possit: unde quis est, qui tatis explicet debitum, quo obstricti sumus ad iram ejus placandam, satisfaciendo ipsi ad assem pro tot injuriis, quibus à nobis est lacessitus, quibusque identidem lacessitur? Hoc autem quò tandem absque divino illo sacrificio fieri posset? Divinæ Justitiæ satisfacere, meritamque iram mitigare, opus est tam arduum, ut efficere illud posset omnino nemo, qui sequester & arbiter divinus non esset, qualis est DEI Filius hominem indutus. *Si steteris Moyses & Samuel coram me, non est Anima mea ad populum istum; ejice illos à facie mea.* Sic olim sublimi illo suo è Throno iratus DEUS fulminabat. Quæ causa fuit, cur Legis antiquæ Prophetæ ac Patriarchæ, horum DEI judiciorum sensorumque consilii magnis identidem clamoribus in-

ingemnerent: *Mitte quem missu-*
rus es. Placeat tandem, ò DEUS mit-
 4. 13 tere de Cælo Agnum illum immacu-
 larum, cujus gratiâ statuisti ponere
 iram, quâ contra opera manuum tua-
 rum justissimè exaristi. Atque hæc
 est illa victima, quæ Miserationem
 impetravit & veniam Peccatoribus,
 cruento primùm illo in Cruce sacri-
 ficio; deinceps verò altero incruen-
 to Altaris, quod nobis relictum est in
 memoriam ac restaurationem peren-
 nem illius, quo olim perstratum est.
 Quid proinde, quid quæso fieret na-
 turâ nostrâ humanâ, nisi Servator
 noster morte suâ sedâset animum
 divinum, justissimâ vindictâ paratum
 permittere totius Mundi excidium ac
 ruinam? Et verò quid Mundo ipso
 fieret, Christiano maxime, si hoc,
 etiam post exantlaram à Christo mor-
 tem, gravitùs atrocitùsque peccante, in
 Ecclesiâ Dei Sacrificium non esset, quod
 furorem denuo irritatum excitatum-
 que mitigaret? Nihil equidem du-
 bito, quin Mundus peccatis ad hanc
 diem patris oppressus pridem in ni-
 hili profundum abiisset, utpote tam
 immenso tot nozarum oneri impat.
 Uno nimirum firmissimo Divini Sa-
 crificii fulcro nititur, quo minùs pel-
 sum eat, eoque Justissimæ Dei iræ vim
 & imperum frangit.

VI. Quam porro causam esse arbi-
 tramini, Auditores Dilectissimi, cur
 Deus nunc in gubernando hoc Univer-
 so tanto plus Miserationis ostendat,
 quàm ostenderit seculis antiquis?
 Ad sumendam de uno adulterio vin-
 dictam viginti quinque millia Bena-

minitarum gladiis cædi voluit: &
 tamen tunc Matrimonium non erat
 nisi contractus quidam civilis, non
 autem Sacramentum, ut est hodie.
 At nunc, cum ad Sacramenti dig-
 nitatem evectum sit, & adulterium,
 præter sæditatem Intemperantiæ at-
 que Injustitiæ, complectatur etiam
 quodammodo maliciam Sacrilegii,
 DEUS non unum, aut alterum, sed
 plura centena admitti finit, quin do-
 mos & familias, quin urbes integras
 evertat funditus, ut tamen ob delicta
 tam atrocía everti mererentur. Ob
 levem Davidis Regis in numerando ^{2. Reg.}
 Populo vanitatem ac superbiam, ^{24. 15.}
 pestem DEUS immisit tam funestam, ut
 modico temporis intervallo septua-
 ginta mortalium millia eâ extincta
 sint. Nunc è diverso ille patienter
 fert non vanitates tantùm, sed noxia
 graviter in publicum exempla, sed
 perjuriam, sed, quod plus est, tot de-
 testandas blasphemias, quas Christi-
 nâ è gente aliqui omni ferè momento,
 in injuriam divini nominis tartareâ
 linguâ evomunt. Obtutus unus ^{1. Reg.}
 curiosior, aut minùs reverens, quem in ^{6. 19.}
 Arcam Bersamitæ defixerant, strage
 quinquaginta millium ex eâ gente
 vindicatus est: & nunc tantus eo-
 rum est numerus, qui non verentur
 ore indigno manducare carnem Filii
 DEI in Sanctissimo Eucharistiæ Sacra-
 mento, & tractare illam manibus
 conspurcatis mille sædissimis libidini-
 bus, mille spurciis, sic profanando
 non aliquam è ligno insensibili arcam,
 sed membra illa purissima & sanctissi-
 ma, quæ sunt vivus Divinitatis Sacro-
 sanctæ

sanctæ thronus: & tamen, haud secus ac si etiamnum crucis trunco clavis suffixæ hærent manus, sensum nullum prodit, & immania sui Populi sacrilegia tolerat majori longanimitate, quam olim leves contra debitam sibi reverentiam noxas tulerit. Quæ autem tanti in Mundo gubernando discriminis causa? An fortassis animi ingratiissimi scelera, tanta beneficiorum inrerim accessione factâ, minùs jam habent malitiæ, & veniâ atque excusatione magis digna sunt, quam olim? Nihil minus. Vera tam stupendi discriminis & clementiæ causa est Sacrificium Missæ, in quo nullo non tempore Patri æterno, Sacerdotum manibus, magna illa victima Christus JESUS immolatur: atque hic est arcus ille cælestis, qui divinæ Justitiæ tempestates sedat, & potentissimis sanguinis sui sacratissimi vocibus pro toto mortalium genere misericordiam & implorat, & impetrat, cujus ille, etsi caput ac Princeps est, Advocatum tamen ejusdem clementissimè agit, ut ab exitio illud redimat sempiterno.

VII. Atque hoc olim Hebræo Populo deerat; qui, etsi tam diversorum rituum, tor haberet, etiam pro peccatis, sacrificia, nullam tamen habebat, quod ejus esset virtutis ac potentiae, quantam suspicimus in illo Sacrificio, de quo nobis sermo: quin imò quidquid in illis inerat, virtutis & efficaciae, ex eo inerat, quòd antiquæ illæ victimæ, umbræ essent ac figuræ ejus, quæ hodie offertur, victimæ ac Sacrificii. Idcirco DEUS

infelicibus illis exprobrat, quòd tot suis hostiis ac oblationibus id efficere non possent, ut furorem ejus ac indignationem mitigarent. *Adipe victimarum tuarum non inebriasti me.* Nil tale jam DEUS exprobrare potest Populo Christiano, apud quem vel unum Missæ Sacrificium usque adeò illi placet, ut inebriare quodammodo ejus Justitiam possit, & ita quidem inebriare, ut manibus ejus extorquere possit fulmina, quæ jam jam in Peccatores intorquebat. Hinc vestro bono discetis, cum iratus DEUS vel privatum quemlibet, vel Republicam aliquam flagellat, non aliam certiore iræ ejus mitigandæ rationem esse, quam multa sacra facere, multis facientibus adesse. In Græciâ quondam tam pestilens erat aëris infecti contagio, ut mortales mortui in publicis compitis haud aliter caderent, ac arborum Folia, cum hiems sævire incipit. Ad malum tam perniciosabile emendandum suasit Hippocrates, ut succis per campos arboribus prægrandes lignorum strues colligerentur, quæ subinde accensæ contagiosam illam auram purgarent: id quod re ipsa dein factum est. Reputate igitur animo, cum DEUS publicis calamitatibus in nos animadvertit, totam passim Provinciam contagiosâ velut lue infectam esse, aut nimiam Morum licentiâ, aut scèdâ hbidine, aut blasphemis, aut alio aliquo magis vulgato peccatorum genere. Nullum proinde præsentius malo remedium est, quam pluribus

J. 43. 24

Mic
7Jf. 4
10

43.24
 ribus in templis Sacerdotum operâ ignem hunc divinum excitare, cuius suavissimus odor, & amoris flammæ contagionem nullis aliis remediis sanandam, purgent, & salubritatem restituant.

VIII. Quamquam hic non est præcipuus Sacrificii incruenti effectus, divina Justitiæ quodammodo frenum injicere: plus est, quod illi planè ad æqualitatem satisfaciat. Et verò in hoc nominum nostrorû consistit magnitudo, quod identidem divina Justitia Peccatorum quemlibet iis verbis compellere possit: *Redde quod debes. Redde mihi, redde honorem illum, quem tanta temeritate, dum obedire mihi renuebas, abstulisti. Quis tamen honorem istum reddet, si divinus est?*

Mich. 6.
 7.
*Nunquid dabo primogenitum meum pro scelere meo? Si ego tanquam Abrahamus alter, in holocaustum obtulero dilectum meum & delicatum filiolum, eone ego sanguine, quamlibet innocente, abluere ex toto potero peccati mei sordes, & totum reddere DEO, quod ipsi abstulit? sed qua tandem ratione unius hominis, imò omnium simul hominum vita faciet satis pro peccati illius arrogantis fœditate ac malitia, quod naturâ suâ tendit ad vitam ipsi DEO eripiendam? Quanto verò minus id poterit vita bestiarum, si cuncta pro unico unius peccato immolarentur? *Animalia non sufficiunt ad holocaustum.* Verum quidem est; ejusmodi bestias, tanquam nullius peccati sordibus infectas, non tam parùm idoneas fuisse futuras ad satisfaciendum pro nominibus, quæ Peccato-*

If. 40.
 16.
R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. I,

res contraxerant, quàm futuræ fuissent ipsorum Peccatorum, jam aliàs mortis reorum, vitæ: delicta nihilominus nostra exigebant Sacrificium valoris infiniti, quale nobis in Missa facti ipso Servator noster amantissimus præparare dignatus est. In hac sistit se Christus JESUS habitu & vestimentis tam abjectis, propter accidentium congeriem, quorum involucro tectus compareret; sistit etiam se gestu & compositione tam demissa, victimæ instar, non tantùm jam immolatæ & jugulatæ, sed etiam, paratæ promptæque, quantum est in te, ad vitam denuo, pro æterni sui Patris gloria, amittendam; ut Pater nihil porro pro injuriis sibi illatis exgat, imò ut plusquàm satis ipsi sit factum. *Non sicut delictum, ita & donum.* Plus ipsi honoris reddit hæc obedientia, hæc abjectio divini hujus Filii, qui se demittit, ut ipsi se subjiciat & substernat, quàm ipsi abstulerit refractaria illa perfidia Peccatoris, contra Sanctissimas ejus leges perduellis: atque ita noxæ planè omnes in puro purissimi & innocentissimi Agni sanguine submerguntur: non quidem quasi Missæ Sacrificium per se & absque medio delect nostra peccata, sicut id Pœnitentiæ Sacramentum præstat; sed quòd illud præster mediantibus auxiliis necessariis ad seriò & efficaciter dolendum de peccatis, quæ auxilia nobis impetrat, & quòd faciat satis pro offensa DEO illata, & pro pœnis offendenti cererò quin debitis; quâ de causâ etiam de hoc incruento Sacrificio verum sit illud Danielis: *Occiditur Christus, & sinens accipiet peccatum,*

Rom. 5.
 15.

Y

IX, Horum

IX. Morum verborum litera de Servatoris morte loquitur, accipi tamen etiam possunt eadem de Missæ sacrificio, quod sacra Tridentina Synodus definit esse & ipsum sacrificium Propitiationis, te nullâ, ob victimam quæ in ipso quoque offeratur, sacrificio in arâ Crucis immolato inferius, sed tantum dissimile in modo offerendi. *Docet sancta Synodus sacrificium istud verè propitiatorium esse &c. Una enim eademque est hostia, sola offerendi ratione diversa.* Concipite proin animo sacrificium Crucis causam fuisse universalem ad mortem peccatis inferendam, sacrificium verò Altaris particularem quandam causam esse, quæ sanguinis à Christo JESU profusi vim virtutemque huic atque illi applicat. Mors & Cruciatu Christi thesaurum collegerunt, Missæ sacrificium illum distribuit: Mors Christi ærarium est publicum; Missa clavis est, quâ illud referatur. Observare proinde, quid sit sacrificium peragere, quid illi, dum peragitur, adesse. Idem est, ac facere, ut Deus ille, qui pro cunctis mortalibus in genere mortuus est; nunc denuo quodammodo moriatur pro me & vestram quolibet, perinde omnino ac si nostrâ singulorum causâ denuo moreretur. Hic tenere me non possum, quin exclamem: Pro Munde hebes & insensate; quàm nihil intelligis de Mysteriis tam sublimibus! quàm fieri potest, ut tam multi Aram circumstant oscitantes, garrientes, jocantes, ridentes, dum tremen-

tes adstant Angeli, rerum, effectuumque tam prodigiosorum contemplatione attoniti! Sed non evagemur ante tempus à proposito scopo, sed progrediamur ad tertium, quo DEO obligamur, nominum genus, quod est gratiarum ipsi pro beneficiis acceptis debitarum.

X. Magna quidem sunt hæc nomina, etiam cum in se spectantur; multo tamen evadunt majora, si illa etiam perpendamus, de quibus paulò antè dictum est. Neque enim Deus beneficium tantum, infinitèque bonum erga nos se semper demonstravit, sed talem tum quoque se exhibuit, postquam à nobis & toties, & tam graviter offensus est. Hinc consequens est, quod si verè infinita ejus est in nos bonitas, infinita ejus in nos beneficentia, nos quoque summo jure debeamus ipsi gratitudinem infinitam, & agnitionem liberalissimâ ejus beneficentiâ non inferiorem. Verùm ubi tandem locorum inveniemus ærarium tam locuples, & opum tam immensarum? *Gen. 32. Minor sum cunctis miserationibus tuis,* 10. verba sunt Jacobi Patriarchæ sanctissimi. Non habeo, ô DEUS, unde gratias tibi referam vel pro minimo beneficio in me vilissimum homuncionem collato. Equidem si non aliâ nos DEUS dignaretur gratiâ, quàm ut vel semel blando nos obrutu respiceret, fieret profectò, ut cum ipse sit Dominus tantæ Majestatis, nos autem creaturæ tam miseræ, tam abjectæ, nunquam dignas & promeritas gratias agere possemus, et si toros

nos ejus conservare honoris, & mil-
 lies quotidie vitam pro ipso profunde-
 remus. Quæ igitur gratitudo sufficiet
 ad dignè respondendum, non jam blando
 obtutui, sed bonis ac beneficiis in-
 numeris, quæ naturæ, quæ gratiæ, sed
 liberationi à malis innumeris quæ
 culpæ, quæ pœnæ: sed præmio,
 quod per omnem deinceps æternita-
 tem promittit, & non est aliud, quàm
 ipse, bonum illud infinitum; atque
 hæc quidem impensis vitæ suæ, quam
 duxit inter ærumnas tam graves,
 exegit tot inter cruciatus & dolores,
 finivit tot inter injurias & opprobria,
 nostri amore, ferali in ligno! *Quid*
dignum esse poterit beneficiis ejus? Con-
sultate, si placet, cunctas illas felicif-
simas Cæli mentes; omnes ore uno
respondebunt, non esse uspiam, unde
DEO satisfaciamus, unde gratias pro-
meritas rependamus: velimus, nolimus,
neceffe est nos vivere ac mori
ingratos. Parte tamen alterâ exigit
DEUS, ut omnino reddamus, quod
debemus, & Ecclesiastici, tanquam
publici Præconis ore promulgat nobis
imperium, quo jubet reddere, quantum
accipimus. Da Altissimo secundum da-
tum ejus. Sic ut omni ex parte conijce-
remur in angustias nobis inextricabi-
les, nisi Missæ foret Sacrificium, eo,
si S. Irenæo credimus, sine potissimum
institutum, ne DEO ingrati esse co-
geremur. Divinum hoc sacrificium idè
institutum, ne nos ingrati simus erga
Deum. Cum hoc sacrificio, spe bonâ
ac fiduciâ pleni, sistimus nos oculis
Parris æterni, & his eum alloqui fiden-
ter possumus: Novimus, ô Pater,

Miserationes tuas omnem numerum,
 omne pondus superare, en tamen
 donum, quod ipsum solum tantum
 valer, quantum valere possunt dona
 tua omnia: en Deum, qui nostris se
 manibus offert tibi, æqualis omnino
 ac sufficiens ad rependendas vices Di-
 vinæ tuæ beneficentiæ, quamlibet im-
 mensæ ac infinitæ.

XI. Quantum proinde nos, Dile-
 ctissimi, debemus Servatori nostro
 Christo JESU pro sacrificio hoc Eu-
 charistico, quo sine, vellemus, nol-
 lemus, cogemur vivere ingrati Patri
 nostro cælesti? Sed hic fuit modus
 sine modo Divini in nos Amoris;
 devincere nos sibi beneficiis immensis,
 & dare præterea, unde illis ad æqua-
 litatem responderemus. Quamquam
 vel tum, dum in incruento sacrificio
 expungimus nostra nomina, suum
 DEO filium offerendo, alia denuo
 apud eundem ipsum nomina contra-
 himus, cum non alius, quàm ille
 ipse sit, qui tantâ nos sorte beavit,
 ut hunc filium ipsi offerre possemus.
 Nec tamen sefert; nam etsi dum
 reddimus, accipimus; tamen etiam
 dum accipimus, reddimus. Accipi-
 mus, dum facultas datur offerendi.
 Deo thesaurum tam inexhaustum; red-
 dimus, dum illam offerimus. Atque
 utinam tanti sciremus æstimare (sor-
 tem hanc nostram, quanti æstimari
 meretur! Spectandum se obtulit Ve-
 nerabili Francisæ Farnesæ Virgo ^{in vita}
 Sanctissima, & brachiis ejus filium ^{ejus,}
 suum Divinum Infantulum inserens,
 Accipe eum, aiebat, est enim
 tuus; & vide, ut illo rectè utaris.
 Noster

Job. 12.
2.

Ecclesi. 3.
12.

Lib. 4.
cont. h.
cap. 6. 22.

Noster est JESUS. Dilectissimi: *Patru-
vulus datus est nobis: & si noster ille est,*
nostræ quoque sunt opes illæ nunquã
exhaustibiles Meritorum ejus: noverim-
us igitur iis sic uti, sicut oportet, offe-
rendo illa quàm creberimè æterno Pa-
tri ad onus, quo premimur, suble-
vandùm.

XII. Sed quid agemus, cum ea sit
gratitudinis Lex, ut jubeat non solùm
æquale accepto muneri reddi illi, qui
donavit, sed etiam majus? *Qui re-
compensat æquale, S. Thomæ doctrina
est, non videtur facere gratis, sed red-
dere quod accepit.* Qui prior benefa-
cit, suo planè agit arbitrio, nullo
titulo obligatus: qui vices beneficio
rependit, jam id agit, ad quod deco-
ri & beneficentiæ alienæ responden-
di titulo adstringitur: atque inde
necessarium est, ut qui beneficium
accepit, tanto plus reddat, quantum
satis est, ut spontaneam illam largi-
toris benefici voluntatem ac studium
compenset. Præterea hoc ipsum,
primò donare, est donum quoddam
ultra ipsum donum: æquum proinde
est, ut Gratitude nostra, dum do-
nanti aliquid reddit, non donum
tantùm reddat, sed aliquid insuper,
quo compensetur illud, primum fuisse
in donando. *Ideo gratiæ recompensatio
semper tendit, ut, pro suo posse, ali-
quid majus retribuat.* Id quod in re
nostrâ sperari nullo modo potest;
cùm enim Deus ipsum nobis Filium
suum donarit, non potest vicissim
ipfi donari aliquid, quod ipso majus
sit. Ita planè est. Non potest re ipsã
reddi Deo, nisi æquale; potest tamen

reddi plus ratione quadam apparenti.
Semel enim tantùm à Patre datus no-
bis est Christus, cum carnem no-
stram induit; nos autem sæpissimè
illum Patri in Missæ sacrificio reddi-
mus; unde videmur quodammodo
in reddendo vincere ipsum DEUM,
legem Gratitude implendo ultra
doni accepti mensuram, ut requiri
dicebam: sic ut non tantùm grates
rependamus DEO; quantas ejus be-
neficia merentur; sed etiam quantas
meritus est, dum nos beneficiis suis
amoris infiniti vi planè prævenit.
Qui igitur fieri potest, esse Christia-
norum è numero quemquam, qui hæc
vera esse profiteantur, nec tamen per-
petuus Templo-um sit inquilinus,
in tot sacra, quàm multis ibi inter-
esse potest, intentus?

XIII. Cujusquidem rei obligatio
inde vel maximè crescit, si titulo gra-
tias pro acceptis referendi, addatur
& alter ea, quæ desiderantur, de-
missè petendi. Postremam hanc
obligationem inducit Religionis vir-
tus, quæ nobis imponit onus, præ-
cibus nostris obsecrationibusque pro-
fitendi DEUM unicum ac solum esse
omnis boni nostri authorem, nos-
que ab ejus manibus, in quocunque
bono impetrando, totos velle pendere.
Hac veritate cultus ille nititur, quem
DEO quotidianis nostris precibus ex-
hibemus, ut ipse aperte indicat,
ejusmodi sui cultum à nobis postulando
illis verbis: *Invoca me in die tribu-
lationis, & honorificabis me.* Quamquam
ipsæ illæ nostræ miseræ, quæ nos
cogunt, ut opem à Deo supplices flagi-
temus,

remus ipsæ, inquam, illæ eâ nos ope indignos faciunt: quare, si Missæ sacrificio destitueremur, quæ tandem fors nostra esset, dum quâ mensurâ in nobis nostra cresceret inopia ac necessitas, eâdam planè etiam cresceret indignitas, ad opem vel minimam accipiendam? Accedit, illud commercium, quod Deum inter ac hominem Gratiâ mediante stabilitum est, torques quotidie peccatis interrumpi; ut tam prostratâ fronte esse non possemus, ut absque JESU non vereremur divino nos conspectui sistere cum nostris libellis supplicibus, repulsæ illius severæ metu: *Qui declinat aures suas, ne audiat legem, oratio ejus erit execrabilis.* Benedictus proinde sit miles Servator noster, qui dignatus est in Ecclesiâ suâ relinquere sacrificium virtutis infinitæ, quo mediante Peccatoribus non minùs, quàm Justis & Amicis divino Tribunali offerre liceat libellos suos supplices, & omnem gratiam ac veniam impetrare.

XIV. Enim verò si solus Christi Jesu Servatoris nostri Amor arbiter fuisset omnium, quæ pro salute nostrâ ipse gessit, existimo libentius eum non tribus duntaxat horis, ut modò, sed omnibus deinceps seculis ad finem usque Mundi, perseveraturum fuisse, ferali è Crucis ligno pendulum, ut suarum semper & lacrymarum & sanguinis vocibus peteret non salutem modò nostram, sed media planè omnia, quæ illi consequendæ magis fuissent profutura. Verùm quia id neque necessarium, neque conveniens erat, spectatis his finibus, quos Divina sibi providentiâ præfixerat, id-

circo ut genio illi suo, ad amandum tam prono propensoque, faceret satis, hanc Servator novam invenit rationem manendi in terris, etiam postquam ad Superos abierat; ut relinqueret nobis divinum suum Corpus, tanquam hostiam pacificam ad gratiosam admissionem impetrandam; obiretque munus Sacerdotis æterni, ad supplices nostros libellos Patri porrigendos, quibus summâ benignitate ille responderet: nostrisque votis clementissimè annueret. Nòsse proinde vos oportet, quo momento Sacerdos ad Aram litat, aut vos litanti adestis, eodem Christum Jesum Servatorem dextræ Patris in Cælo assidentem, offerre nostro nomine illas preces ad vota, quæ vel privato, vel publico nomine Sacerdos inter sacrificandû proponit, & tum, cum ab hoc ille sacrificatur, & immolatur, vulnera ad plagas suas Patri in cælo monstrâdo, nostrum se Advocatum constituere. Videte proinde, quâ fiduciâ nihil non bonorum à Deo petere possimus, dum litanti adistamus; cum soli haud quaquam simus; sed eâdem cum illo Advocato, qui Deo ipsi æqualis est, voce pro nobis peroremus.

XV. Si ipsa Dei Parens Cælo delapsa filium pro vobis supplex interpellaret, quantum spel in ejusmodi precibus reponeretis? Et tamen non DEI Parens, sed DEUS ipse, ipsum Verbum, humanâ vestitum carne, Advocatus noster esse vult, & minus bene de rebus nostris adhuc speremus? Quid tandem divina Misericordia Christi Innocentiæ negare poterit? Alphonfus Albuquerque celeberrimus

Prov. 28.
9.

Suar. 3.
p. 2. 3.
disp. 29.
p. 2.

B. Laur.
Justin.
ser. de
Corpore
Christi.

in Lusitanorum Annalibus nomen, ob illustres, quibus de Barbaris in Indiâ triumphavit, victorias, dum omni suâ cum classe præsentis in exitij discrimine versabatur, ventis ac mari atrociter sævientibus, felici consilio utraque manu innocentem puerulum complexus, qui tum fortè in navi aderat, cælum versus sustulit, & si nos, ajebat, gravibus obstructi peccatis ad pœnas meritò deposcimus, at hic puerulus certè noxæ omnis expers est. Parce igitur, ô Deus, & tot nocentibus unius innocentis amore vitam serva. Quis crederet? adèd graus irato DEO innocentis infantuli aspectus fuit, ut mare posito furore imminentis jamjam mortis horrorem subitâ ingenitæque vectorum lætitiâ mutaret. Quid jam puratis facturam Patrem æternum, quando Sacerdotes, consecratam attollentes hostiam, sui innocentiam & puritatem Filii illi ostendunt? Quomodo tranquillitatem ac malaciam negare poterit tempestatibus, quibus jactamur? opem ac subsidium necessitatibus, quas proponimus, illo maximè tempore, quo innocentissimus hic Filius non tacer, ut ille Albuquerque, sed precibus nostris suas jungit, & humill ac venerabundo gestu omne nobis bonum exposcit? Negari non potest, si rectè S. Joannes Chrysostomus sensit, quin Sacrificii tempus sit tempus Miserationum, & quin illud expectent tam Cælestes Genit, quam alii Advocati nostri. Beati Cælestes, tanquam occasionem longè opportunissimâ ad nostras miseras ac neces-

sitates divina Miserationi proponendas.

XVI. Diffiteri non possumus, quin Divina quoque Justitia multum in hoc negotio habeat quod agat, quæ dum nostris è manibus accipit donum tam pretiosum, debet ipsa quoque cum divinâ Misericordiâ ratas habere, & suâ velut manu signare petitiones nostras. Omnibus Legibus, non humanis minùs, quàm divinis, vetitum est graviter cunctis Judicibus, acceptate munera, etsi illi, de quorum causis disceptatur, aut qui accusati sunt, sponte ipsi suâ ea offerant: nec enim, ipso Deo affirmante, tantùm *Munera excacant oculos Sapientum; sed & mutant verba Justorum.* Ajunt quidem vulgò, tertio domari omnia: sed rectius diceretur, omnia domari Auto: nec enim ulla bilanx tam recta, ut non eam in partem inclinet, in qua aurum ponitur. Quod si ita est, quomodo non etiam Divina Justitia mirabilis sententias vel maximè ad rigorem exactas, dum dona nostra ac munera in Altari recipit? Non dicam quidem, quòd ipsa quoque excæcetur; cum sit ipsa Sapientia, in quam minùs, quàm in Solem, quidquam caliginis cadere potest; dicam tamen, quòd donis his induceta aliter sentire, aliter judicare incipiat, & ipsa quoque, collatâ cum Misericordiâ operâ, etsi tam ceteroquin æquiritis studiosâ omne in nos bonorum genus conferre cogitet. *Munera mutant verba Justorum.* Et verò reputate animo, qualia sint, quæ ipsi offerimus munera, Offerimus ipsi Deum humili-

lla-

tatum offerimus munus, quod ipsa S.
 Increata Triade nihilo inferius est: un-
 de plus dainus DEO Missæ sacrificio
 litando: quam petamus nostris pre-
 cibus: atque adeo non apparet,
 quare aut quomodo, dum honesta
 perimus, repulsam possimus metue-
 re. Sacerdotum è numero aliquis,
 magna & singulari virtute vir, dice-
 re solitus erat; quod quamlibet in-
 signes planèque singulares à DEO vel
 pro se, vel pro aliis peteret, dum sacris
 operabatur; nunquam tamen quid-
 quam alicujus momenti se sibi petere
 vitum, ubi ea, quæ peteret à DEO;
 cum illis contuisset, quæ offerret, of-
 ferendo Christum JESUM. Et verò af-
 firmat viri dictum ratio: cuncta si-
 quidem, quæ petimus, aut petere à
 DEO possumus, aliud tandem non
 sunt, quam conditum ac creatum
 quidplam: quæ autem offerimus
 munera, Divinum quid sunt: unde
 munificentissima DEI benignitas, ne
 si velit quidem, tantis unquam bo-
 nis ac donis cumulare animam pote-
 rit, siue gratiæ illa sint, siue gloriæ,
 ut majora absque comparatione illi
 non offeramus in hoc sacrificio in-
 cipienti. An igitur ille Dominus,
 qui paratus est dare mercedem ple-
 nissimam vel pro calice aquæ frigi-
 dæ, quem quis ejus amore dederit;
 an, inquam, non reddet quod justum
 est pro omni Filii sui sanguine, quem
 in Missæ sacrificio offerimus? Maxi-
 mè cum sub illud ipsissimum tempus
 viva hæc hostia, Holocaustum illud
 operationum, Sanguis ille Divinitate
 plenus, nobiscum, ut ante innuebam,

clamer, pro omnibus nostris delictis
 intercedendo: *Semper vivens ad inter-*
pellandum pro nobis. Et dubitabimus,
 an velit Cælestis Pater audire voces
 Sanguinis hujus sacratissimi, cum,
 ut sacer Vates testatur, corvorum
 pullos audiat, à matre in nido dere-
 lictos?

XVII. Sed quod tantorum bono-
 rum usum impedit, id est, quod sa-
 crificantibus non animo, sed corpo-
 re duraxat præsentibus adstemus, &
 parum abest, quin dicam, non aliter
 in Templis versemur, quam canes;
 nisi fortè etiam modo damnabilior:
 canes certè à Templis exeunt, qua-
 les intraverant; at nos à sacro au-
 dito revertimur haud paulò deterio-
 res, magisque infelices, quam ad
 illud audiendum nos contulerimus.
 Ceterum solam Missæ sacrificium suf-
 ficeret ad totam stygem debellan-
 dam, & in eo solo haberemus anti-
 dotum præstantissimum contra omnes
 ejus suggestiones. Me nihil exaggerare
 eventus docebit, quem narro.
 Refert *Æneas Sylvius* (is, qui post-
 modum Pii secundi nomine Petri
 sedem tenuit) in urbe quadam Ger-
 manicæ è primariâ nobilitate virum
 à maximis opibus eas esse redactum
 ad inciras, ut in villâ quapiam suâ
 ad quam se receperat, quam parcis-
 simè vivere cogere. Hic gravi
 oppressus mœrore parum à despera-
 tione aberat: quare Dæmon pro
 suo Mortales opportunè in exitium
 impellendi studio nullo non die
 stimulabat miserum, ut laqueo
 in collum injecto miseris &

vix

vita finem imponeret; cum ut versutus hostis suggererat, arborem aridam nihil rectius, quam securis expectet. In hac tentationum & tristium cogitationum pugna Nobilis opis petenda gratia ad Animi arbitrum, a singulari virtute commendatum, accessit: & verò promptam, consilio hoc perquam opportuno suggesto, invenit. Id age, aiebat vir sapiens, ne ulla unquam tibi dies elabatur, qua Sacerdoti ad Aram facientinon adsis, ibique magno animi ardore, exposcas, ne te adeò insanire sinat; ut brevi cruciaru æternum auspiceris. Audiit consulentem Nobilis, &, quod suadebatur, tantâ constantiâ executus est, ut animi integri decursu diem sibi nullum sine Sacrificio eripi pateretur. Sed anno uno elapso, nescio quomodo præpeditus, tam serò ad Templum se contulit; ut ex obvio rustico intelligere debuerit, jam omnes, qui inibi erant, Sacerdotes sacris operatos esse. Lacrymas is nuntius, viro attonito expressit: & quid, inquebat, me fiet, quid me fiet die hac? malè metuo, ne illa vitæ meæ postrema sit. Sic ille acerbè iterum iterumque querebatur; cum admirabundus Rusticus, ne flereris, dixit; Domine; quod enim ego paulò ante audivi Sacrum, tibi vendam, siquidem emere placuerit. Næ tu, respondit alter, rudis admodum es: an nescis sacrum vendi nulla ratione posse? cum Rusticus; vendi, non vendi possit Sacrum, non multum laboro: tu ta-

mem penulam hanc tuam rubeam, qua tegetis, mihi cede, tu Sacrum à me auditum accipe. seu dono, si mavis, seu emptione, ego illud tuum esse faciliè patior. Atque ita conventum est, magnâ partis utriusque lætitiâ, Rustico quidem domum, viro illustri ad Templum iter prosequente. Inde dum is non diu post, fufis ad DEUM precibus, revertitur, vix locum, in quo pacisci placuerat, tenuit, tùm oculos attollens non procul inde, nescio quid rubrum, in aëre pendulum conspicit: propior factus (prò funestum spectaculum!) miserum illum Rusticum videt, qui, Judæ instar, cum penula illa rubra è quercu se suspenderat, ab illo utique malo Dæmone superatus, qui Nobilem aliàs ad infame hoc supplicium impellebat: eo autem spectro eruditus Nobilis ambigere porro non potuit, quæ vis esset remedii, quod prudens ille Sacerdos fuggererat, dum fuerat, ut quotidie ad Aram operanti religiosè adstaret.

XVIII. Ad duo hac in historia animum advertite: ad primum quidem obiter; id autem est turpis illa Christianorum inscitia, quâ tam non intelligunt opes immensas in Missæ Sacrificio absconditas, ut etiam ad eas sordido lucello permutandas descendere eos non pigeat. Tam præclarè de vobis sentio, ut neminem unum tam stolidum fore existimem, cui tam malè pacisci allubescat: probare tamen non possum, certas quasdam absconditas, ne impias dicam, loquendi

loquendi formulas; quibus non-
mo ad Sacerdotem aliquem accedens
uti non veretur, & dicere: Vir Re-
verende, placetne ut Sacrificii tibi
hodie pretium annumerem? Itane
pretium Sacrificii? vósne vestris in-
loculis tantum æris? Pretium
unius Sacrificii ne totum quidem
Cælum habet: unicum enim tan-
tum valet, quantum valet DEUS,
qui est & Victimam in eo oblata, &
offerens, saltem præcipuus. Pauci
illi nummuli, qui Sacerdoti nume-
rantur, dantur, si id hæcenus ne-
sciebatis, ut ille inde vivat: æquum
enim est de Altari vivere, qui Altari
servit: unde non sunt offerendi illi
si nummi verbis tam ineptis, quasi
dentur in pretium Sacrificii: quod
nullo pretio æstimari potest. Altera,
quam hæc historiâ doceri debetis,
& ad rem propius facit, veritas est,
vis & efficacia Sacrificii, quâ istud
præditum est ad impetrandum omne
bonorum genus, ad retundendam
renationum vim, imò ad eandem
etiam superandam, si quis illi religiosè
pietate adstiterit.

XIX. Ut ad propositum redea-
mus: En quàm verè principio dixi-
rim, Christum Servatorem, relin-
quendo Ecclesiæ hoc admirandum
Sacrificium id spectasse, ne unquam
amplius inopes essemus, dum in illo
fodinam nobis reliquit, nunquam
exhauriendam, ad expungenda omnia
cum divinâ Majestate contracta no-
mina; tantopere nos parte unâ sibi
devinciens Beneficentiâ suâ limites

R. P. Segneri *Christ. Instr.* Tom. I.

omnes prætergressâ, quantopere parte
alterâ nos exsolvimus, & nomina dele-
mus dono, rebus omnibus creatis præ-
stantiore oblato.

II.

XX. Sed quid agendum nobis, ut
in fodinas has tam nobili metallo fœ-
tas penetremus? quomodo, inquam,
rectè adstabilem divino huic Sacri-
ficio, ut aliquod inde in nos emolu-
mentum redundet? Thesaurus enim
absconditus rectè thesaurus esse ne-
gatur: *Thesaurus invisus, quæ utilitas?* Ecclesi. 27.
Sciendum proinde: Christianum, 30.
Missæ Sacrificio præsentem, geminis
personis fungi: una est Assistentis illi,
altera Offerentis: in eo autem, si re-
ctè quis personas has gerat, totus
consistit fructus, quem hinc haurire
nos oportet, juxta id, de quo secu-
do loco me acturum promisi.

XXI. Primò igitur assistimus. Hoc
autem assistentium munus & corpo-
ris & cordis compositionem profun-
dissimâ reverentiâ plenam postulat.
Refert S. Ambrosius, Sacrificanti
Alexandro vicinum adstitisse Ephem-
bum, qui ardentem manu facem
præfererat; cum autem Sacrificii ri-
tus diu admodum protraherentur, fax
illa eo usque consumpta est, ut jam
manum nobilis adolescentis adureret
& ablumeret: is autem, ne quid tur-
baret, ad finem usque sacrorum im-
motus tulit acerrimum lenti ignis
sensum ac dolorem. Quod si ita est,
necesse erit Ethnicos vocare, ut Chri-
stianos doceat, quæ reverentiâ Sacrificio
debeatur.

Z

debeatur. Nos inter non bos aliquis Idolo & ficto DEO immolatur; sed Agnus ille sine macula, Dei Filius adorandæ Triadi: & tamen Christi Cultores ne modicam quidem illius reverentiæ partem præferunt, quam Ethnicis in eiusmodi occasionibus exhibeant. Ipsum adeo inum terræ centrum patrum profundum nobis videri deberet ad nos coram DEO satis abjiciendos. Et tamen, quam multos videre est uno tantum poplite incurvato, habitu magis insultantium Christo, cum scelestis illis in Pilati atrio, quam eundem cum genis cælestibus adorantium; qui & ipsi etiam cum metu & tremore tanto Monarchæ assistunt; illi, inquam, quem laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Observate prodigium non vulgare. Cælestes illi Genii, quo eorum quisque altero nobilior est, atque excellentior, hoc alterum magis superare nititur reverentiæ & cultus præstantiâ: unde Angeli laudare tantum Deum dicuntur, Dominationes autem adorare, Potestates denique formidare ac trepidare: & tot mortales, abjectissimos terræ verniculos, non pudeat adstare illi, Morionum instar ac Sannionum, Altari tergum obvertere, minore se modestiâ componere, quam canis coram hero suo se componat? Et sit deinde, qui miretur, se hujus arboris vitæ fructus non experiri, & tot inter opes adhuc egenum esse? sibi quisque id imputare debet. Quare, qui majore emolumentum

adstare sacrificanti deinceps voluerit, aliam & ipse rationem teneat; & cum Templum ingreditur ad Sacrum audiendum, Cælum ipsum quodammodo intrare se existimet, ut totius hominis, ad reverentiam compositione Seraphinorum imitetur reverentiam, quâ illi Dei throno assistunt.

XXII. Imò necesse est hac exteriori compositione contentos non esse, ex qua appareat, quanti Deum æstimetis: opus est huic addere non minorem compositionem ac modestiam animi, cujus exterior illa sit argumentum. *Sacrificium visibile, invisibilis Sacrificii est signum*, ut S. Dei c. 11 Augustinus loquitur. Siquis vestrum præiens adfuisset, quando Servator noster sua è Cruce pendulus, pretiosissimum illum cruorem effundebat, quo religionis sensu, quâ teneritudine intimâ, quâ modestiâ decentiâque opus tantum spectasset? Nunc non aliter assistendum esset illi Aræ, in qua eadem planè hostia immolatur: *Opus nostræ Redemptionis exercetur*, ut ait Ecclesia. Est autem opus hoc tantum, ut si Christus Jesus, pro eo quod divinum suum sanguinem Calvariæ in clivo profunderet, maluisset Missæ sacrificio litare ad satisfaciendum divinæ Justitiæ, solum illud suffecturum fuisset ad faciendum satis pro peccatis totius Mundi, præteritis perinde ac futuris. Nos ista credimus, nec animo linquimur, imò sacro horrore percussam animam non efflamus? *Pavete ad sanctuarium meum*, dicebat olim ad

L. 11. de

Cisim.

Dei c. 11

Dom. 5.

post pas-

rec. Orati.

secreti

Levi. 26.

21

ad Judæos Deus. Quanto magis parere nos oportet, dum sacra intra limina pedem inferimus, & dum illud ad Altare propius accedimus, in quo Deus immolatus est, imò in quorum ipsum immolatur? Quin si sensum hunc pietatis ac reverentiæ in nobis non excitat honor DEO debitus, ad illum saltem movet nostrum amor, & propriorum emolumentorum studium! An æquum cuiquam videtur, dum non Seraphini tantum, & beati Cælestes pro nobis DEO supplices accidunt, sed Christus ipse suâ linguâ, suo cruore pro nobis perorat, nos vocibus tam salutari- bus obstrepere, & divinam Justitiam sub ipsum illud tempus novis animi irreverentis & contemnentis noxis contra nos vehementissimè irritare? Enimvero reus nemo ad hanc diem, dum illi redimendo Advocatus coram Judice adlaborabat, in risum, jocos, ac inanem garrulitatem se effudit, sed potius cordis suspiriis, corporis gestu ac conformatione ad demissionem, Advocati verbis vim addere conatus est.

XXIII. Alterum munus, quo Christianus sacrificio ræsens fungitur, offerentis est. Dei Filius tanto in mortaliū genus amore exarsit, ut non solum bona sua cetera in illos beneficentissimè conferret; sed magnam etiam officiorum ac munerum partem, quæ ipse gerit; cum eos omnes socios veller in nobili illo divinæ gloriæ promovendæ sine ac

scopo. Et quia munerum, quæ ipsi ut Redemptori conveniant, postremum non est; quòd sit *Sacerdos* Pf. 109. *in æternum*: eâ causâ communem aliquo modo cunctis esse voluit nobilem hunc titulum, eos omnes certâ quadam ratione suo cruore in sacrolavacro initiatis, id quod Beati Cælestes grati agnoscunt, palamque iis vocibus profitentur: *Fecisti nos DEO nostro regnum & Sacerdotes.* Apoc. 5. 10. Non solus igitur ille Sacerdos, quem Aræ admotum cernitis, Corporis Christi sacrosanctâ victimâ DEO Serm. de Purific. *litat: Non solus Sacerdos sacrificat*, ait *Guerricus; sed cum ipso Fideles omnes sacrificant; sed totus Conventus fidelium, qui adstat, cum illo sacrificat.* Sacerdos ille, quem præsentem intuentur, Legati munere fungitur, tam communis totius Ecclesiæ, quàm singulorum fidelium, qui præsentem sunt, seque arbitrum ac sequentem constituit cunctorum apud Sacerdotem illum, qui oculos fugit, quique est Christus ipse; cum hoc æterno Patri tam communi omnium, quàm particulari singulorum nomine offert totum illud abundantissimum Redemptionis humanæ pretium. Atque hac causâ Sacerdos Missam appellat Sacrificium suum, & aliorum præsentium: *Orate fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat*: neque enim Altaris sacrificium privatus Sacerdotum, sed publicus omnium, qui illi adstant, thesaurus est ac ætærnum.

XXIV. Quapropter vos quoque, Dilectissimi, vestro in ordine ac gradu Sacerdotes dici potestis: eaque causâ oportet vos, dum sacro adestis, divinam istam victimam offerre ad quatuor illos fines, de quibus supra est actum, ad DEUM scilicet honorandum, ejus iram mitigandam, gratias pro acceptis beneficiis agendas, & nova beneficia petenda. Quod cum ita sit, cogitet quisque vestrum, se, cum in Ecclesiam ingreditur, servum illum esse debitorem decem millium talentorum, ad quem divina accedat Justitia, illique verbis illis minimè mitibus, *Redde quod debes*, solutionem imperet. Hoc ubi audierit, procumbat in genua, & demissione quidem summa, sed non minore fiducia, sine mora respondeat: *Patientiam habe in me; & omnia reddam tibi*. Tantum mihi moræ, ô DEUS, indulge, quantum satis est, ut Sacrum, cui adsto, peragatur, & modico hoc temporis intervallo reddam tibi, quidquid debeo. Debeo Majestati tuæ supremæ honorem ac reverentiam infinitam; & tamen bona, quæ habeo omnia, his nominibus delendis non sufficiunt. Scio, & confiteor; summam tamen istam ex vulneribus accipio Redemptoris mei.

Bern. ser. 61. in Cant. Quod ex me mihi deest, usurpo mihi ex visceribus Domini mei. Id quod & ego facere paratus sum: cum ipso me abjicio, cum ipso me in nihilum quodammodo redigo; cum

ipso Patrem colo tam profunde, quam demissè ille coli honoratque meretur. Debeo pro noxis meis satisfactionem infinitam: ita est: Majestas, quam offendi, summa est; mea offendens conditio abjectissima: sed tamen: *omnia reddam tibi*. Offeram tibi donum, quod plus tibi honoris reddet, quam peccatis meis abstulerim: unde necesse erit, ut omnem in me iram & indignationem ponas. Si enim ignovisti, cum Regem Ninive demittentem te, abjicientemque cerneres, quomodo non ignosces, mox visurus abjectum coram te Regem Cæli, non cinere operum, ut illum olim, sed eam in conditionem redactum, qualis est sacrificati, jugulati, mortui? *Vidi Agnum stantem tanquam occisum.* Sit licet ita tua similis Leoni horribili, non tamen formido. Etiam Leones, fame omni expletâ, non nocent; quare quamdiu non rebus è manibus nostris victimam hanc accipere, tutus omnino mihi videbor. Gratiâ tibi debeo infinitas: sponte fateor: Beneficiis, quæ modum & finem nullum habent, non nisi gratitudine infinita rectè respondetur. Sed tantillum moræ indulge, & novissimum quadrantem expungam: *Omnia reddam tibi*. Offeram enim tibi Sacerdotis manu calicem JESU: *Calicem salutatis accipiam*, & cum rationes debiti datique inierimus, inveniemus, quod ego dedi, omnes opes possibiles pretio & valore adæ-

Matth. 18. 26.

Apost. 9.

adequate, & omnia dona, quibus identidem me cumulas, quæque in sinum meum effundis. Tandem opæ tua ac beneficiis summe indigeo, & tamen meriti in me agnosco nihil, quo tam necessarios mihi favores conciliem. Reddam tamen etiam hinc quantum debeo, ut rogem re fidenter, & rationem inveniam, quæ repulsam non parat, sistendo me oculis tuis indutum vestibus fratris mei Primogeniti. Jesu Christi, sicque, si non aliud, benedictionem saltem mihi nullo titulo debitam, extorquebo. Mea est illa victima, meâ illa merita bona, meus ille sanguis: *Parvulus datus est nobis*. Unde sicut hæc recipere & repudiare non potes, ita neque me, eorum nomine supplicem, repellere potes, ac repudiare.

XXV. Hæc illique similia oportet animi vestri sensa esse, ut magno illi Offerentium muneri, sicut par est, respondeatis; sic cum ipso Sacerdote operam vestram in tremendo illo Mysterio peragendo conjungentes. Sed, quod dolendum. Christianorum in animis tam languet Fides, ut minore externi inter-nique hominis compositione sacrificanti adsint, quam si lapidi aut ligno thus adolerent. *Qui recordatur thuris, quasi qui benedicit Idolo*, de nobis dicere potest atronitus Propheta. Longa non paucis est omnium mora, quæ in Sacro peragendo ducitur, perinde ac si nullum aliud

tempus tam sine commodo abest, quam quo Sacrum auditur, videnturque & ipsi cum Scribis illud Christo ingeminare; *Descende de Cruce*. LUC. 24 Age, festina, alia nos movent negotia; labores domestici, mercimonia, agrî, jumenta tantam moram non ferunt. Quin, quod deterius est, nonnulli tam nullo ipsi devoti animi sensu perfunduntur, ut aliis quoque impedimento sint, garrando, etiam alla voce, corridendo. varia offendicula præbendo. Femine sic excultæ adventant, tanquam sic ad locum choreis & saltibus destitutum properarent: viri adsunt ut videant, ut ad amores provocent, ut mutua illa dilectarum sibi studia voycant ac nutiant, præferendo hac ratione infame & probrosum obscœnitatis convivium, quod parte una ab O. co ipsis paratum est, Convivio illi sacerrimo ac divinissimo, quod parte altera Christus in Ara instruxit. Ita nimirum ætate hac nostrâ illacrymantur multi memoriæ cruciarum ac Mortis Servatoris nostri, non jam fideles, sed perfidi & impii. Sic miseri adsunt operi illi supremo mortis Servatoris sui, quod mysticè quidem, sed re ipsa in Missæ Sacrificio nobis denuo exhibetur. Sic iratum DEUM mitigamus; sic illi offenso satisfactus! Heu Mundum cæcum ac stolidum! hinc enim, dum agitur opus operum omnium Maximum, quod agi in terris possit, dum cæli cives omnes amoris & admiratiōis in extasin rapiuntur, dum Infernū ipsum

horror ac tremor occupat ; dum peragitur Mysterium , quo augustius Catholica Religio nullum habet , dum DEUS ipse se ipso litat SS. Trinitati ad supremam ejus excellentiam agnoscendam , ipse inquam incredulus , ignorans , oberat oculis , ridet , fabulatur , tam liberè , tamque nullo respectu , ut medio in foro in turbâ otiosorum stare videatur. Ubi tandem gratiam ac veniam peccatis tam enormibus , tam debitæ observantiæ repugnantibus invenimus ? *fam non relinquatur pro peccatis hostia.* Si aliàs peccabimus , sperare poterimus veniam Sacrificii tempore obtinendam ; sed si hoc ipso Sacri peragendi tempore delinquemus,

Hebr.
26.

ubi invenimus & quando , quo expiemus admiffa ? quò recurremus ? quis nos proteget ? Discamus igitur sic Sacris nostris interesse , ut omni ex parte & ad amissim fungamur officio tam Assistentium , quàm Offerentium , ut dicebam , ut tandem illius Gloriæ , quam nunc in Altari velatam adoramus , capaces redditi , illâ per omne deinceps ævum fruamur in Cælo , non jam velatâ , sed clara & aspectabili , *in splendoribus Sanctorum* , quò si unquam DEO miserante pervenero , neminem unum ex omni hoc numero ibi velim desiderari.

* * *

